

"Normaalne" autojuht

Vali lünka sobiv täht (A,B,C või D).

Praktika näitab, et ühtedel juhtidel juhtub korduvalt äpardusi ja 1) _____, teistel aga üldse mitte. Mille poolest viimased erinevad esimestest? Kas nad on mingid üliinimesed? Sugugi mitte: igal inimesel on oma tugevad ja nõrgad 2) _____, ideaalinimesi pole olemas. Üldiselt arvatakse, et heal autojuhil peab kindlasti olema tugev füüsiline ja psüühiline tervis. Kuid ka üsna tõsiste 3) _____ inimesed võivad olla väga head autojuhid. Kas mingi haigus võib olla autojuhtimisel 4) _____, seda tuleb otsustada iga kord eraldi.

A B C D

1)	uuringuid	õnnetusi	kogemusi	väiteid
2)	kasud	ohud	küljed	põhjused
3)	küsitlustega	tervisehäiretega	väidetega	õnnetustega
4)	ebakaine	kogemus	ohtlik	oht

Kindlasti on autojuhile 5) _____ ka hea nägemine. Kuid kui võrrelda juhte, kes teevad palju avariisid nendega, kellel avariisid pole, selgub, et nende nägemine on peaaegu ühesugune. Paika ei pea ka 6) _____, et autojuhil peab olema kiire reaktsioon. 7) _____ näitavad, et ka reaktsiooniajas pole õnnetusi tegevatel ja mitte tegevatel juhtidel erinevusi. Hoopis tähtsam kui kiire reaktsioon, on oskus ette näha võimalikke 8) _____ ja neid vältida. Ka pensioniealiste hulgas on väga häid autojuhte, see näitab, et suured 9) _____ kompenseerivad nooruse eelised.

A B C D

5)	kasuks	küljeks	põhjuseks	haistmiseks
6)	kasu	väide	õnnetus	haistmine
7)	küljed	kogemused	uuringud	ohud
8)	kogemusi	kasusid	küsitlusi	ohte
9)	küsitlused	väited	õnnetused	kogemused

Peaaegu kõike, mida pole või on vähe, saab kompenseerida muuga. Inimese organism on selline, et kui üks organ on nõrgem, on teine see-eest tugevam. Pimedatel on näiteks väga hea kuulmine ja 10) _____. Muidugi ei suuda pimedad siiski autot juhtida. Küll aga suudavad seda teha värvipimedad, nemad 11) _____ fooritulesid asukoha järgi: kui põleb ülemine tuli, on see punane jne.

A B C D

10)	tervisehäire	haistmine	küsitlus	külg
11)	küsitlevad	eristavad	asendavad	arvestavad

On aga siiski omadusi, mida ei saa teistega 12) _____, näiteks rahuikkus ja vastutustunne. Kui autojuht on ebastabiilne ja närviline, siis kipub ta kihutama ja käitub tihti 13) _____. Kõige tähtsam on aga see, et autojuht peab olema vastutustundeline: käituma nii, et ei tee halba teistele inimestele. Et liiklus sujuks, ei saa alati käituda nii, nagu sulle kõige mugavam on, vaid tuleb 14) _____ ka teistega. Nii et kui autojuht pole vastutustundeline, on ainult aja küsimus, millal ta avarii põhjustab.

	A	B	C	D
12)	asendada	küsitleda	eristada	arvestada
13)	kasulikult	ebakainelt	ootamatult	kogenult
14)	asendada	eristada	arvestada	küsitleda

Vastutustunne tähendab ka seda, et juht ei istu rooli 15) _____ ega väsinuna. Tundub võib-olla uskumatu, aga 17 tundi järjest üleval olnud mees on maanteel sõites sama ohtlik kui 0,5-promillise joobega juht. Väsimus mõjub nii, et juht hakkab kiiremini sõitma. Eriti ohtlik aeg rooli istumiseks on kesköö paiku ja varahommik kella 4 ja 7 vahel, kui organism on puhkeseisundis. On vale arvata, et noored ei väsi. 16) _____ on näidanud, et noorte hulgas esineb roolis magama jäämist palju rohkem kui vanemate juhtide seas. 17) _____ võib-olla ka selles, et noored kipuvad oma võimeid üle hindama.

	A	B	C	D
15)	ootamatult	kogemus	ohtlikult	ebakainena
16)	põhjused	küsitlused	tervisehäired	ohud
17)	küsitlus	põhjus	väide	haistmine

Tööta tekstiga. Tõlgi väljendid vene keelest eesti keelde. Jälgi sõnajärge!

1. люди с серьезными проблемами здоровья

2. водителю на пользу хорошее зрение

3. не имеет места утверждение

4. у водителя должна быть быстрая реакция

5. дальтоники различают огни светофора по положению

6. ответственный водитель считается с другими

7. если водитель нервный, он склонен мчаться

8. водитель с 0,5промиллиевым опьянением

9. среди молодых много имеет место засыпание за рулем

10. молодые склонны переоценивать свои возможности

Allikas (algtekst): Mare Kitsnik, „Eesti keele õpik. B1, B2“